

W numerze: Czasem zainspirować może ktoś, z kim rozmawia się raz w życiu i tylko przez chwilę – wywiad z Wandą Łomnicką-Dulak ▪ Bądźmy odpowiedzialni za siebie i innych! Zostańmy w domu! ▪ Promocja talentów literackich dzieci – konkurs dla uczniów klas 4-8 ▪ Zapraszamy do SP 41 Kraków. Rekrutacja na rok szkolny 2020/2021 ▪ „Dzikie łabędzie” Hansa Christiana Andersena na deskach krakowskiego teatru ▪ Zasoby internetowe rekomendowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej ▪ Zmiana terminu Ogólnopolskiego Konkursu Humanistycznego „Omnibus” ▪ Klasa 4a w Beskidzie Sądeckim ▪ Sukces uczniów SP 41 w ogólnopolskim konkursie z języka polskiego ▪ Egzamin ósmoklasisty już niebawem ▪ Lepiej zapobiegać, niż leczyć ▪ Norwegia – niezapomniane widoki ▪ Relaksujące popołudnie w bocheńskiej kopalni ▪ Chłopcy z SP 41 nie zapomnieli o marcowym święcie kobiet

Czasem zainspirować może ktoś, z kim rozmawia się raz w życiu i tylko przez chwilę – wywiad z Wandą Łomnicką-Dulak

Wanda Łomnicka-Dulak to poetka, autorka widowisk, felietonistka miesięcznika „Znad Popradu”, regionalistka; członkini Krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich, Stowarzyszenia Twórców Ludowych, Grupy Literackiej „Sądeczczyzna” i Regionalnego Zespołu „Dolina Popradu”; laureatka m.in. Nagrody Ministra Kultury i Sztuki im. Oskara Kolberga i Brązowego Medalu Zasłużony Kulturze Gloria Artis.

Jak odkryła pani w sobie talent poetycki?
Zawsze czegoś mi brakowało, nie wiedziałam czego. Ponad trzydzieści lat temu, kiedy Piwniczna-Zdrój miała otrzymać Krzyż Walecznych, zostałam poproszona o napisanie tekstu o wojennej przeszłości tego miasta i jego mieszkańców – bohaterach z czasów II wojny światowej. Wtedy powstał mój pierwszy wiersz, a właściwie poemat zatytułowany „Poszli czarni górale na wojnę”. Nie myślałam wówczas, że powstaną kolejne utwory. Później, podziwiając piękno okolicznych krajobrazów, uświadomiłam sobie, że mogę utwalić je w poezji. Od tamtej pory piszę wiersze nieprzerwanie, zarówno językiem literackim, jak i gwarą nadpopradzką. Tego właśnie mi brakowało.

Spotkanie z panią W. Łomnicką-Dulak

fol. K. Tokarz

Kolejne wiersze pisała pani do szuflady czy były one publikowane? Jak wyglądał pani debiut poetycki?
Debiutowałam w lipcu 1987 roku na łamach tygodnika „Dunajec”, który ukazywał się w regionie sądeckim.

Co stanowi, oprócz uroków Piwnicznej-Zdroju i okolic, dla pani największą inspirację?

Inspirują mnie przede wszystkim ludzie, przyroda i religia. Dla mnie ważny jest drugi człowiek. Nie mówię tu tylko o moich bliskich, o dziadkach, rodzicach czy rodzeństwie, ale też o obcych, na przykład o malarzach czy rzeźbiarzach, których prace mnie fascynowały.

Czasem zainspirować może ktoś przypadkowo spotkamy, ktoś z kim rozmawia się raz w życiu i tylko przez chwilę.

Wiemy, że poeci też mają swoich ulubionych poetów. Kogo i dlaczego ceni pani najbardziej?

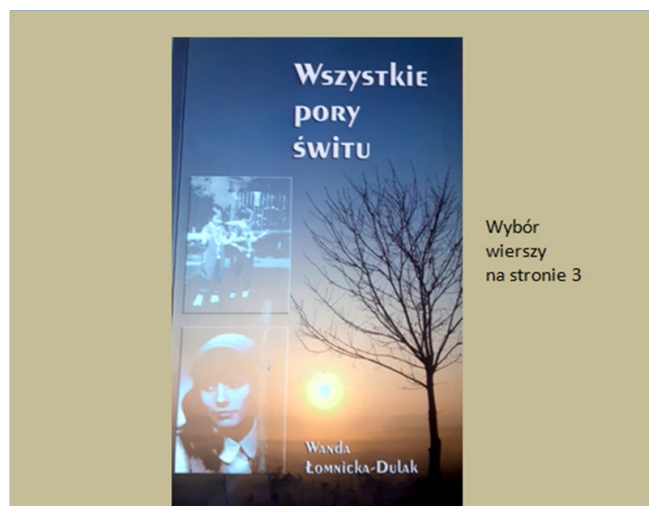
Mam wielu takich poetów. Szczególnie lubię tych, którzy byli lub są mocno związani z krajobrazem, piszących o swoim miejscu na ziemi, jak Jerzy Harasymowicz. Bardzo podoba mi się twórczość Jerzego Lieberta, Jarosława Iwaszkiewicza, Adama Ziemiańskiego czy Józefa Barana. Z poetów religijnych najwyżej cenię księdza Jana Twardowskiego i księdza Wacława Oszajcę. Chętnie czytam też poezję Karola Wojtyły, późniejszego papieża.

Chcielibyśmy przybliżyć naszym czytelnikom pani twórczość. Jaki typ utworów pani pisze?

Przede wszystkim piszę wiersze, opublikowałam dotąd jedenaście tomików. Lubię stosować w nich metafory, zwłaszcza personifikację. Jestem też autorką dwóch słowników gwary, scenariuszy do widowisk dla Regionalnego Zespołu „Dolina Popradu”, a także tekstów do wydawnictw historycznych i do albumów o Beskidzie Sądeckim.

Jak wyglądało pani dzieciństwo?

Zupełnie inaczej niż wasze. Wtedy nie było telewizorów, komputerów czy telefonów. Chodziłyśmy z moją siostrą bliźniaczką po łąkach, zbierałyśmy kwiaty, śpiewałyśmy piosenki, zbierałyśmy grzyby w lesie, obserwowałyśmy zwierzęta. Świat był bezpieczny, nie tak jak dzisiaj.

Okładka tomiku poezji

fol. K. Tokarz

Dla czytelników
gazetki „Primo”

serdecznie

Wanda Łonnicka-Dulak

27.02.2020r.

Dedykacja

skan K. Tokarz

W jakiej grupie wiekowej są pani czytelnicy? Czy często miewa pani okazję spotykać się z nimi?

Czytelnikami moich wierszy są głównie dorośli. Niewiele napisałam dla dzieci i młodzieży, mimo że lubię z nimi rozmawiać. Pracując zawodowo, miałam mało czasu, aby często spotykać się z czytelnikami, ale bardzo cenię sobie wieczory autorskie. Miło wspominać na przykład spotkania z Polonią we Francji i na Litwie.

Która z otrzymanych licznych nagród sprawiła pani największą satysfakcję?

Największą satysfakcję sprawiły mi nie same nagrody, które oczywiście bardzo szanuję, ale możliwość napisania tekstu z okazji wizyty Jana Pawła II w Starym Sączu w 1999 roku. Siedemset tysięcy osób, w tym wiele znanych sądeckich zespołów, zaśpiewało tekst powitalny mojego autorstwa. To było dla mnie niesamowite przeżycie.

Czy możemy zamieścić kilka pani wierszy w naszym szkolnym e-miesięczniku?

Oczywiście, będzie mi bardzo miło.

Serdecznie dziękujemy za poświęcony nam czas i odpowiedzi na nasze pytania. To było dla nas niezwykle doświadczenie.

Cieszę się, że mogłam się z wami spotkać.

Rozmawiali: członkowie redakcji „Primo” z klasy 4a, przebywający na białej szkole w Beskidzie Sądeckim

Spotkanie było możliwe dzięki uprzejmości i staraniom pani Urszuli Janusz, dyrektor Domu Wczasów Dziecięcych w Piwnicznej-Zdroju.

Pasmem Jaworzyny

Jarkowi Łomnickiemu

W zielonowonne
królestwo Beskidu
wchodzę z drapieżnym spojrzeniem
zdobywcy
tutaj dopiero uczę się
pokornej wytrwałości
od mchów
od halnotrwałych smreków
od ptaków ukrytych w przedświt

na szczycie
moje spojrzenie
biegnie sarną płochliwą
byle nie uronić
ani kropli
ze srebrzystych potoków piękna

schodząc
budzę tęsknotę
rozległych krajobrazów

Pieśń ciszą napelniona

Markowi Stępniewi

Niech w nas nie gaśnie
cisza co jutrznią płynącą
światło spokoju wlewa
w poranione wnętrza

ruchliwy zgiełk niepokój
oddajmy innym galaktykom
planetę dobra
odnajdując w przemijania rzece
ze słów niewypowiedzianych
spleciona nadzieja
ocali w nas przeczystą
błogosławioną codzienność

cisza jest wielkim głosem
przystańmy w milczeniu
w gór zachwycie próbując
odkryć zielone serce piękna

Pieśń o drzewach

upodobała sobie dusza moja
miejsce w krainie buków
strażników krajobrazu
górn wyniosłości i żyzności dolin
tu ciepło schronienia
tu liści przemijanie
tu życie
tu śmierć

tu Bóg przemawia
gdy uchem dotknąć posiwiałej kory

z szumu gałęzi
splatom pokorną modlitwę

cedry Libanu
dęby z Mamre
buk z mojej krainy Kanaan

Pieśń wieczorna

Wojciechowi Kudybie

mrok staje nad doliną
wsparty o granatową ciszę
horyzontu
gasi zielone przestrzenie
studzi rozpięte nad marzeniami
pasmo błękitu
szczyty gór wtulają głowy
w błogosławiony
spokój wieczoru
a serca wyciszenie
światlikiem modlitwy odpływa
ku Stwórcy zmierzchu i świtu

trwam w oknie przemijania
z pociemniałych stągwi nocy
czerpię dojrzewające
zachwytem
wino wierszy

Pieśń o mojej dolinie

Pani Danucie Szaflarskiej

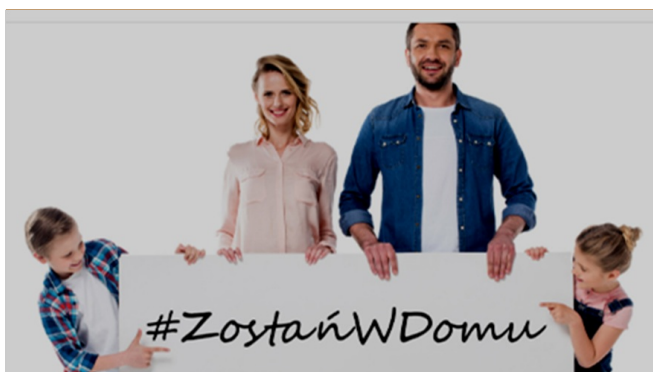
Tutaj czas płynie cieniastą doliną
ściemniała zieleń dotyka obłoków
świttem kwietniowym porankiem majowym
kaczeńce schodzą wzdłuż srebrnych potoków
z poszumem świerków myśli wznoszę w górę
w noc letnią zbieram jarzębin różańce
wśród brzoź i leszczyn jodeł zamyślonych
na gwiazd przełęcz z halnym wiatrem tańczę
po cieniach śladów podążam za sarną
co rudym blaskiem przemyka w zieleni
modłę się z echem ze świerszczem się modłę
za przemijanie za mój bieg w przestrzeni
gdzieś pod korzeniem odwiecznej buczyny
w leśnej kryjówce orzech dzieciństwa ukryłam
kiedy przychodzi czas wiosennych godów
wyrasta z niego i młodość i siła
tutaj czas płynie Czercza zakolami
cienie chat starych z nocą rozmawiają
i chodzą moją wyśnioną doliną
ci których kocham ci co mnie kochają

Bądźmy odpowiedzialni za siebie i innych! Zostańmy w domu!

Przed nami trudne tygodnie. Musimy je przetrwać. Okres zawieszenia zajęć edukacyjnych to nie pora na nadrabianie niemożliwych z powodu natłoku codziennych obowiązków spotkań towarzyskich. Na nie jeszcze przyjdzie czas.

Bądźmy rozsądni i odpowiedzialni za siebie i innych. Zostańmy w domach. Jeśli tylko jest to możliwe, nawet w gronie najbliższych, nie spotykajmy się bez potrzeby z osobami starszymi lub przewlekle chorymi, którzy mają obniżoną odporność organizmu (są w grupie podwyższonego ryzyka).

Bezwzględnie stosujmy się do zaleceń polskich służb sanitarnych. Pamiętajmy, że najcenniejsze jest życie i zdrowie. Dbajmy o nie, najlepiej jak potrafimy.

Ulotka informacyjna

<https://gis.gov.pl>

Nie ulegajmy panice, ale też nie bagatelizujmy problemu. Zachowajmy spokój i róbmy to, o co jesteśmy proszeni w ramach ochrony przed koronawirusem. Myjmy często ręce, zasłaniajmy twarz, kiedy kaszлемy lub kichamy. Izolujmy się tak, jak jest to teraz niezbędne.

Kiedy wykonamy przesłane nam przez e-dziennik zadania, w wolnym czasie, którego teraz mamy w nadmiarze, czytamy książki, gramy w planszówki z członkami rodziny, uprawiamy gimnastykę, oglądamy telewizję, rozmawiamy z przyjaciółmi i znajomymi przez telefon czy za pośrednictwem komunikatorów internetowych. Spędzajmy ten czas tak, jak lubimy najbardziej. Nie dajmy się nudzić.

Podstawowe środki ochronne przeciwko nowemu koronawirusowi:

- ✓ często myj ręce
- ✓ stosuj odpowiednie zasady ochrony podczas kaszlu i kichania
- ✓ zachowaj bezpieczną odległość
- ✓ unikaj dotykania oczu, nosa i ust
- ✓ jeśli masz gorączkę, kaszel lub trudności w oddychaniu, zasięgnij pomocy medycznej

Ulotka informacyjna

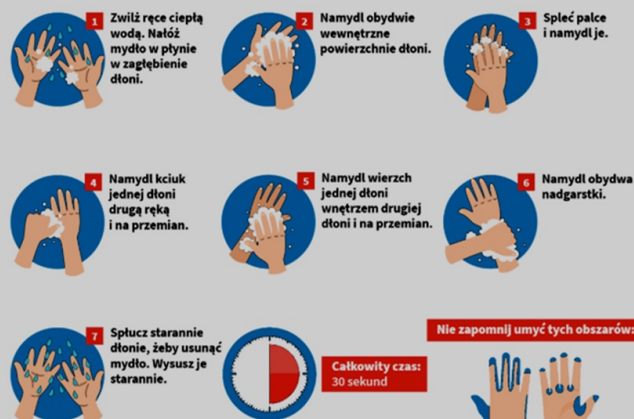
<https://gis.gov.pl>

Przełom zimy i wiosny to czas rozmaitych infekcji wirusowych. Nie tylko koronawirus jest zagrożeniem. Starajmy się zdrowo odżywiać, unikać przeziębienia i konieczności wizyty w przychodni. Oby nikt z nas bezmyślnie nie narażał ani siebie, ani kogokolwiek na ryzyko zachorowania. Lekarze, pielęgniarki i ratownicy medyczni bez tego mają mnóstwo pacjentów i wystawiają się w okresie epidemii na wielkie niebezpieczeństwo, lecząc chorych.

Wszystkim naszym Czytelnikom życzymy zdrowia, cierpliwości i spokoju. Do zobaczenia w szkole, kiedy w naszym kraju będzie już bezpiecznie i lekcje zostaną wznowione. Oby stało się to jak najszybciej i organizacja roku szkolnego nie uległa zmianie.

Redakcja

Jak skutecznie myć ręce?

Ulotka informacyjna

<https://gis.gov.pl>

Promocja talentów literackich dzieci – konkurs dla uczniów klasy 4-8

Zachęcam do udziału w XIV OGÓLNOPOLSKIM KONKURSIE LITERACKIM „OKNO” pod patronatem medialnym portalu „chorzowianin.pl” i patronatem promocyjnym między innymi Wydawnictwa ISKRY i Miesięcznika Społeczno-Kulturalnego „Śląsk”.

Organizatorzy: Stowarzyszenie Wszechstronnego Rozwoju „Na Skrzydłach Motyla” w Chorzowie, Młodzieżowy Dom Kultury w Chorzowie i Port Poetycki w Chorzowie.

Adresaci: uczniowie szkół podstawowych (klasy 4-8).

XIV OGÓLNOPOLSKI KONKURS LITERACKI „OKNO”

Plakat konkursowy <http://www.mdkchorzow.pl>

Zadanie konkursowe: trzy utwory poetyckie i/lub jeden utwór prozatorski do 10 stron tekstu (tematyka dowolna) → wydruk komputerowy w czterech egzemplarzach i zapis w programie Microsoft Office Word (marginesy standardowe, czcionka Times New Roman 12, odstęp między wierszami 1,5).

Termin: do 31 marca 2020 roku.

Prace będą oceniane w dwóch przedziałach wiekowych: uczniowie urodzeni w latach 2004-2007 i uczniowie urodzeni w latach 2008-2010.

Regulamin na stronie: <http://www.mdkchorzow.pl/xiv-ogolnopolski-konkurs-literacki-okno,wydarzenie-178>.

Krystyna Tokarz

Zapraszamy do SP 41 Kraków. Rekrutacja na rok szkolny 2020/2021

Zapisy do samorządowych szkół podstawowych na rok szkolny 2020/2021 prowadzone są w dniach 2-31 marca 2020 roku z wykorzystaniem systemu informatycznego → elektronicznego serwisu rekrutacyjnego dla rodziców Elemento na <https://krakow.elemento.pl>.

Szkoła Podstawowa nr 41 dysponuje przestronnymi i wyposażonymi w nowoczesny sprzęt multimedialny salami lekcyjnymi, biblioteką, świetlicą, salą gimnastyczną, dwoma boiskami sportowymi oraz placem zabaw; organizuje białe i zielone szkoły, wycieczki integracyjne i turystyczno-krajoznawcze, wyjścia do teatru, opery, kina, muzeum, filharmonii, radia, telewizji, na warsztaty edukacyjne i artystyczne oraz na zajęcia na pobliskim basenie i orliku; prowadzi ciekawe koła zainteresowań, np. teatralne, dziennikarskie, matematyczne, przyrodnicze, muzyczne, plastyczne i sportowe; motywuje uczniów do udziału w licznych konkursach szkolnych, krakowskich, małopolskich, ogólnopolskich i międzynarodowych; realizuje rozmaite projekty edukacyjne, np. Lepsza szkoła (język polski), Junior media (zajęcia dziennikarskie), Erasmus+ czy Program dla szkół (owoce, warzywa, mleko, produkty mleczne dla dzieci z klas 1-4); troszczy się o bezpieczeństwo uczniów (szkoła jest monitorowana i chroniona przez Solid Security); podejmuje lokalne inicjatywy społeczne, współdziałając z Radą Dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim oraz różnymi krakowskimi instytucjami wspierającymi oświatę; współpracuje z Klubem Sportowym Kolejacz Prokocim, Krakowską Republiką Dziecięcą „Dyliniarnia” i Akademią Przyszłości oraz ze Stowarzyszeniem „Wiosna”, którego wolontariusze pomagają uczniom w nauce.

Redakcja

SP 41 Kraków

fot. z sp41.pl

„Dzkie łabędzie” Hansa Christiana Andersena na deskach krakowskiego teatru

15 lutego 2020 roku w Teatrze Groteską w Krakowie odbyła się premiera spektaklu pt. „Dzkie łabędzie”, opartego na znanej baśni Hansa Christiana Andersena. Jest to bardzo wzruszająca, chwilami mroczna i pełna grozy historia królewskich dzieci, Elizy i jej jedenastu braci, okrutnie skrzywdzonych przez złą macochę.

Widzowie, na wypełnionej do ostatniego miejsca widowni, towarzyszyli wygnanej z zamku królowie Elizie w poszukiwaniach jej zaklętych w ptaki braci daleko poza królestwem ojca. Śledząc losy dziewczynki, byli świadkami jej cierpienia i upokorzeń, które dzięki wytrwałości, poświęceniu i nieustępliwości udało jej się znieść, byle tylko jej ukochane rodzeństwo odzyskało ludzką postać.

Scenariusz na podstawie utworu duńskiego dziewiętnastowiecznego baśniopisarza, bajeczna scenografia i kostiumy, nowoczesna animacja, muzyka, piosenki i ekspresyjne układy choreograficzne to największe walory tego nowego przedstawienia.

Uczniowie klasy 4a mieli obejrzeć to znakomite muzyczne widowisko 25 marca, ale ze względu na sytuację epidemiologiczną wszystkie teatry w Polsce zostały czasowo zamknięte. Zobaczą je dopiero wtedy, gdy uda się pokonać koronawirusa.

Tymczasem Teatr Groteską zaprasza wszystkie dzieci od 16 marca każdego dnia w samo południe do teatru wirtualnego na specjalnie przygotowany program artystyczny złożony z piosenek z przedstawień tej instytucji kulturalnej (<http://groteską.pl>). Gorąco polecam!

Krystyna Tokarz

Plakat teatralny fot. z <http://www.groteską.pl>

Plakat NA WWW.GROTESKA.PL fot. z <http://www.groteską.pl>

Zasoby internetowe rekomendowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej

Na czas zawieszenia zajęć szkolnych Ministerstwo Edukacji Narodowej rekomenduje między innymi następujące platformy, strony i serwisy internetowe: <https://epodreczniki.pl>, <https://lektury.gov.pl>, <https://www.cke.gov.pl> i <https://esero.kopernik.org.pl> oraz <http://www.oke.krakow.pl>, z których zasobów uczniowie mogą samodzielnie bądź pod kierunkiem nauczycieli korzystać bezpłatnie i bez konieczności zakładania konta oraz logowania.

Krystyna Tokarz

Zmiana terminu Ogólnopolskiego Konkursu Humanistycznego „Omnibus”

Zaplanowana na 25 marca XXI edycja Ogólnopolskiego Konkursu Humanistycznego „Omnibus” odbędzie się w terminie późniejszym z powodu zawieszenia przez MEN zajęć dydaktyczno-wychowawczych – poinformował organizator konkursu, Łowcy Talentów – JERSZ.

Zadania konkursowe z poprzednich edycji dla poszczególnych klas są dostępne w archiwum na http://jersz.pl/contest,3,tab_2.html. Warto ćwiczyć.

Krystyna Tokarz

Klasa 4a w Beskidzie Sądeckim

24 lutego klasa 4a wyjechała na pięciodniową białą szkołę do Piwnicznej-Zdroju, miejscowości położonej na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego.

Czwartoklasiści w czasie wizyty w Muzeum Regionalnym w Piwnicznej-Zdroju i pobytu w Pijalni Artystycznej w Piwnicznej-Zdroju oraz podczas spacerów po parku zdrojowym i po moście wiszącym nad Popradem poznawali barwną przeszłość ziemi piwniczańskiej.

Muzeum Regionalne w Piwnicznej fot. K. Tokarz

Pojechali na wspaniałą wycieczkę autokarową Doliną Popradu. Zwiedzili Muzeum Zabawek w Krynicy-Zdroju. Relaksowali się w Pijalni Głównej w Krynicy-Zdroju, popijając różne rodzaje wody mineralnej tuż obok ogromnych egzotycznych roślin, jak bananowce, fikusy, monstery, palmy czy paprocie.

Koleją gondolową wyjechali na szczyt Jaworzyny Krynickiej, gdzie cieszyli się urokami zimy i przy doskonałej widoczności podziwiali panoramę Beskidu Sądeckiego oraz szusujących ze stoku narciarzy i snowboardzistów.

Na jednej z lekcji języka polskiego gościli panią Wandę Łomnicką-Dulak, cenią miejscową poetkę. Z jej pomocą interpretowali poezję opiewającą beskidzkie krajobrazy i tłumaczyli tekst gwarowy.

Uczestniczyli w multimedialnych zajęciach edukacyjnych „Życie codzienne mieszkańców Czarnego Łądu” i obejrzeli wystawę tematyczną „W kenijskiej wiosce. Masajskie rodzicielstwo” w ośrodku Stowarzyszenia Misji Afrykańskich w Piwnicznej-Zdroju.

Wzięli udział w połączonym z ogniskiem kuligu do Łomnicy-Zdroju, a także w licznych quizach, zawodach rekreacyjno-sportowych, zajęciach artystycznych i dyskotecce karnawałowej.

W ciągu całego pobytu towarzyszyła im piękna pogoda. Było ciepło i słonecznie, co o tej porze roku zdarza się nieczęsto.

Czyste górskie powietrze i moc atrakcji każdego dnia od godziny 7.30 do godziny 21.00 oraz przepyszne posiłki sprawiły, że świetnie się tam czuli i mieli olbrzymi apetyt. Do tego byli zachwyceni znakomitą atmosferą i opieką pedagogów z goszczącej ich placówki.

Żał im było wyjeżdżać, zwłaszcza że 28 lutego do Piwnicznej-Zdroju wróciła zima i miasto pokryła kilkucentymetrowa warstwa śniegu.

Uczniowie klasy 4a gorąco dziękują Pani Dyrektor Urszuli Janusz oraz Pani Sabinie, Pani Marii, Pani Joannie, Pani Elżbiecie i Panu Tomaszowi za pięć niezapomnianych dni w Domu Wczasów Dziecięcych w Piwnicznej-Zdroju oraz Pani Wandzie Łomnickiej-Dulak za wyjątkowe spotkanie.

Krystyna Tokarz

Muzeum Regionalne w Piwnicznej fot. K. Tokarz

Muzeum Zabawek w Krynicy fot. K. Tokarz

Muzeum Zabawek w Krynicy fot. K. Tokarz

Muzeum Zabawek w Krynicy fot. K. Tokarz

Pijalnia Główna w Krynicy fot. K. Tokarz

Szczyt Jaworzyny Krynickiej fot. K. Tokarz

Szczyt Jaworzyny Krynickiej fot. K. Tokarz

Stowarzyszenie Misji Afrykańskich fot. K. Tokarz

Stowarzyszenie Misji Afrykańskich fot. K. Tokarz

Stowarzyszenie Misji Afrykańskich fot. K. Tokarz

Stowarzyszenie Misji Afrykańskich fot. K. Tokarz

Kulig do Łomnicy-Zdroju fot. K. Tokarz

Nad potokiem Łomniczanka fot. K. Tokarz

Most wiszący nad Popradem

fot. K. Tokarz

DWD Piwniczna-Zdrój

fot. K. Tokarz

Sukces uczniów SP 41 w ogólnopolskim konkursie z języka polskiego

Miło nam poinformować, że w XXIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Alfik Humanistyczny” Zofia Gramont z klasy 4a, Gabriela Koźbiat z klasy 5a oraz Karol Nowakowski i Piotr Rosiecki z klasy 8b uzyskali wynik bardzo dobry, a Alicja Kołodziej, Sylwia Samek i Karolina Szczygieł z klasy 8b – wynik dobry. Bardzo serdecznie wszystkim gratulujemy i życzymy następnych sukcesów!

W konkursie, którego organizatorem jest firma edukacyjna Łowcy Talentów – JERSZ, uczestniczyło 15 564 uczniów ze wszystkich województw.

Test konkursowy uwzględniał wymagania określone obowiązującymi programami nauczania i zawierał pytania z zakresu języka polskiego (gramatyki, literatury, kultury języka polskiego), sztuki i współczesnego życia społeczno-kulturalnego.

Redakcja

Egzamin ósmoklasisty już niebawem

Tylko nieco ponad miesiąc dzieli uczniów klas ósmych od pierwszego ważnego w ich życiu egzaminu. 21 kwietnia przystąpią do egzaminu z języka polskiego, 22 kwietnia – z matematyki, a 23 kwietnia – z języka nowożytnego. Czy będzie towarzyszyła im trema? Pewnie tak. Oby była ona mobilizująca i zniknęła najpóźniej tuż przed kodowaniem arkuszy egzaminacyjnych. Istotne jest, aby zdający czuli, że są bardzo dobrze przygotowani i poradzą sobie z każdym poleceniem. Niezbędna będzie im też pewność siebie (nie nadmierna), skupienie i właściwe tempo pracy. Uczniowie wiedzą, jak ważny jest każdy punkt, więc chyba nie trzeba ich dodatkowo motywować.

Wszystkim życzymy powodzenia i obiecujemy mocno trzymać za nich kciuki!

Na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej od 16 marca codziennie publikowane są zadania powtórkowe dla ósmoklasistów (<https://www.cke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/materialy-dodatkowe/zestawy-zadan-powtorkowych>). Należy skorzystać!

Redakcja

Uczniowie z klasy 4a, 5a i 8b

fot. K. Tokarz

Lepiej zapobiegać, niż leczyć

Chyba nikogo nie musimy przekonywać, jak ważne jest dbanie o zęby. Często słyszymy, że lepiej zapobiegać, niż leczyć. Warto wziąć sobie te słowa do serca i robić wszystko, co należy, aby uniknąć próchnicy, która nie tylko prowadzi do utraty uzębienia, ale jest też przyczyną wielu schorzeń, na przykład chorób serca czy nerek. O ileż przyjemniej jest usłyszeć z ust stomatologa: „Żadnych nowych ubytków. Zapraszam na kolejną wizytę kontrolną za sześć miesięcy” niż „Oj, przed nami wiele spotkań, leczenie potrwa bardzo długo. Proszę uzbroić się w cierpliwość”. Warto pamiętać, że dzięki profilaktyce można uniknąć bólu i zapewnić sobie piękny uśmiech.

Zazwyczaj każdy ma swojego zaufanego dentystę, a jeśli nie, przypominamy, że uczniowie naszej szkoły mogą korzystać w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia z usług stomatologicznych świadczonych przez Specjal Dent Markowicz-Deja sp. j. w gabinecie, który mieści się w budynku Szkoły Podstawowej nr 61 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krakowie. Powstanie szkolnego gabinetu przy ulicy Popławskiego 17 było możliwe dzięki porozumieniu o współpracy zawartemu między Ministrem Zdrowia a Gminą Miejską Kraków w ramach programu polityki zdrowotnej „Poprawa dostępności do świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży w szkołach w 2018 roku”.

Redakcja

**ABY ZDROWY UŚMIECH MIEĆ,
TRZEBA TYLKO CHCIEĆ!**
Pamiętaj!

- Gdy pierwszy rok życia przeleci - na wizytę u dentysty umawiają się dzieci
- Po wieczornym zębów szczotkowaniu - zapomnij o podjadaniu
- Myj zęby pastą z fluorem - rano i wieczorem
- Słodycze zastąp warzywami pysznymi, a napoje z cukrem - wodami mineralnymi
- Gdy pierwszy ząbek dziecko dostało, od razu szczoteczki się domagało
- Pani w ciąży u dentysty? To jest widok oczywisty!
- Kto dziecko w usta całuje, jego smoczek obliżuje - ten niedobrze postępuje
- Rodzicu dziecka miej to na oku, 3-4 wizyty u dentysty w roku
- Gdy słodycze zjesz z ochotą, przepłucz usta czystą wodą

Ulotka stomatologiczna fot. z <http://www.nfz-szczecin.pl>

Najważniejsze zalecenia w zapobieganiu próchnicy:

- prawidłowe odżywianie się
- dbałość o higienę jamy ustnej
- stosowanie środków profilaktycznych zawierających fluorki
- regularne wizyty w gabinecie stomatologicznym

Najważniejsze zalecenia dietetyczne dla zdrowia jamy ustnej:

- wykluczenie lub poważne ograniczenie cukru w pokarmach i napojach
- ograniczenie częstości spożywania posiłków
- zachowanie przerw pomiędzy głównymi posiłkami

Ulotka stomatologiczna

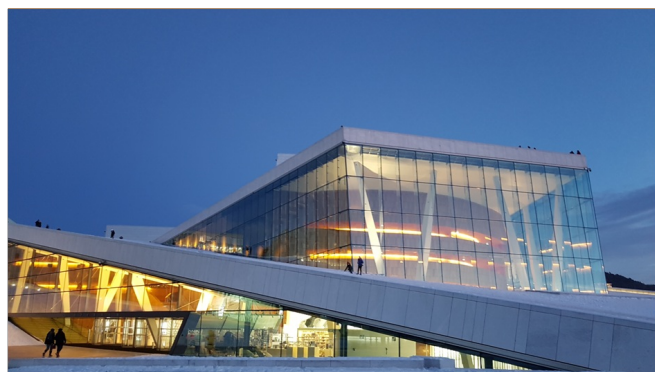
fot. z <http://www.nfz-szczecin.pl>

Norwegia – niezapomniane widoki

Norwegia to kraj słynący z urzekających krajobrazów oraz wielu ciekawych i atrakcyjnych miejsc do zwiedzania. Chciałabym pokrótce przybliżyć go poprzez opisanie kilku perełek, które udało mi się zobaczyć zarówno zimą, jak i latem.

Podczas zimowego pobytu w Norwegii wraz z rodzicami i bratem odwiedziłam między innymi Oslo i Lillehammer.

W Oslo zwiedziliśmy Operę Narodową, której budynek, inspirowany górą lodową, zbudowany jest ze szkła i białego marmuru. Po spadzistym dachu można spacerować, podziwiając panoramę zatoki Oslofjorden. Szklana fasada budynku pięknie wygląda po zapadnięciu zmroku, gdy zostaje podświetlona.

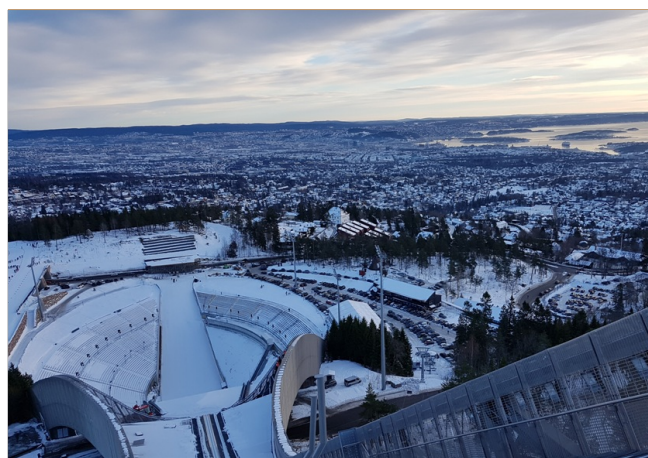

Opera Narodowa w Oslo

fot. D. Rozumek

Kolejną atrakcją w tym mieście jest skocznia narciarska Holmenkollen. Kiedy wyjechaliśmy na szczyt ponad stuletniego obiektu, podziwialiśmy z punktu widokowego malowniczą panoramę Oslo i okolic. Obejrzeliśmy też zbiory znajdującego się tam muzeum, dzięki czemu poznaliśmy historię narciarstwa.

Następnym punktem naszej wycieczki była oddalona o około 170 km od norweskiej stolicy skocznia w Lillehammer, gdzie w 1994 roku odbyły się XVII Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Z jej szczytu, na który wyszliśmy po 954 schodach, rozpościera się rozległy widok na Lillehammer i pobliskie jezioro Mjøsa, największe jezioro w Norwegii (powierzchnia 369 km², głębokość do 443 m).

Skocznia w Oslo

fot. D. Rozumek

Kiedy pojechaliśmy później do leżącego nieopodal miasta Gjøvik, zwiedziliśmy największą na świecie wykuta w skale halę sportową, powstałą z okazji olimpiady w Lillehammer. Zrobiła na nas ogromne wrażenie.

Latem zachwycaliśmy się piękną przyrodą Norwegii, oglądając między innymi jedną z najbardziej niezwykłych atrakcji przyrodniczych – Geirangerfjorden. Spływające kaskadami ze stromych górskich zboczy wodospady oraz klify tworzą tam precudny pejzaż. Dech w piersiach zapierała nam też niezwykle urokliwa Trollstigen, czyli Droga Trolli, stroma serpentyna z bardzo ostrymi zakrętami, a także zjawiskowy wodospad Tvindefossen. Trudno było oderwać wzrok od tych cudów natury.

Arletka z bratem w muzeum

fot. M. Rozumek

Arletka w Lillehammer

fot. M. Rozumek

Widok na Lillehammer

fot. M. Rozumek

Później jechaliśmy Atlanterhavsveien, czyli Drogą Atlantycką, rozciągającą się między miastami Kristiansund i Molde, uznaną za jedną z najpiękniejszych tras świata. Ma ona ponad 8 km długości, biegnie przez archipelag kilku wysp i szkieł, pomiędzy mostami, które wznoszą się nad morzem.

Odwiedziliśmy również portowe miasto Bergen, słynące z zabytkowego nabrzeża zwanego Bryggen, które tworzą kolorowe drewniane domy z XVIII wieku. Najpiękniejszy widok na miasto można podziwiać ze wzgórza Fløyen. Aby dostać się na jego szczyt, skorzystaliśmy z kolejki linowej. Po powrocie do Bergen, poszliśmy na targ rybny – prawdziwy raj dla smakoszy owoców morza.

Na koniec pobytu w Bergen udaliśmy się do akwarium, w którym obserwowaliśmy między innymi pingwiny, słonie morskie, rekiny oraz wiele gatunków ryb. Niespodzianką była dla nas możliwość dotykania krabów, rozgwiazd, ukwiałów i gąbek. Długo będę pamiętał tę magiczną wizytę w świecie podwodnej norweskiej flory i fauny.

Norwegia jest piękna i latem, i zimą, dlatego szczerze polecam ten skandynawski kraj do odwiedzenia. Fiordy, wodospady, tunele, skocznie oraz zabytkowe i nowoczesne części miast – to po prostu trzeba zobaczyć. Mam nadzieję, że kiedyś będę mieć niejedną okazję, by poznać inne rejony Norwegii i jej mieszkańców.

Arleta Rozumek

Geirangerfjorden

fot. D. Rozumek

Geirangerfjorden

fot. D. Rozumek

Wodospad Tvindefossen fot. D. Rozumek

Skocznia w Lillehammer fot. M. Rozumek

Droga Trolli fot. D. Rozumek

Droga Atlantycka fot. D. Rozumek

Akwarium w Bergen fot. M. Rozumek

Akwarium w Bergen fot. M. Rozumek

Relaksujące popołudnie w bocheńskiej kopalni

Zapewne wszyscy dobrze znają Kopalnię Soli „Wieliczka”. Jest to chyba najslawniejsza kopalnia soli w Polsce, o ile nie na świecie. Jednak nieopodal Krakowa jest jeszcze inna kopalnia soli – w Bochni, o której nie jest tak głośno, a w rzeczywistości jest ona starszą siostrą kopalni w Wieliczce i powstała w 1248 roku. Z tym zakładem górniczym łączy się wiele historycznych momentów w dziejach państwa polskiego. W 1368 roku król Kazimierz III Wielki wydał dokument regulujący status żup solnych, który określał zasady organizacyjne i prawne rządzące sprzedażą soli. Z bocheńską kopalnią, a dokładnie z jej najstarszym szybem Sutoris, związana jest ciekawa legenda o pierścieniu Świętej Kingi.

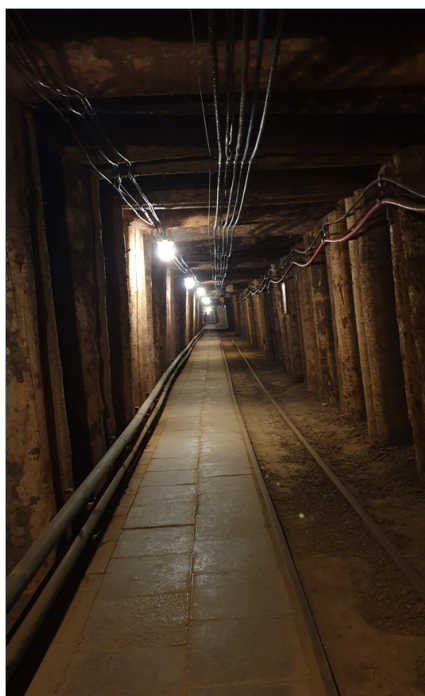
Ostatnio miałam okazję przejść trasę turystyczną w tej kopalni. Obejmuje ona podziemną przeprawę drewnianymi łożdźkami po zalanej solanką komorze. Co ciekawe, łożdzie z bocheńskiej kopalni są zarejestrowane w Polskim Rejestrze Statków, tak jak statki pływające po morzach. Trasa obejmuje również przejście drogą końską, czyli wyrobiskiem o szerokości niewiele ponad metr i wysokości dwóch metrów, które było wykrojone pod konia ciągnącego wozy z urobkiem solnym. Można tu zobaczyć nienaruszone wyrobiska z drugiej połowy XVIII wieku.

Zwiedzanie kończy się w komorze Ważyn, gdzie panuje wyjątkowy mikroklimat, bardzo korzystny dla zdrowia, zwłaszcza dla osób cierpiących na różne alergie i schorzenia dróg oddechowych. Znajduje się tu także boisko sportowe o powierzchni prawie 300 m², niewielki plac zabaw i sklep z pamiątkami. Kto chce, może zostać na noc i zafundować sobie długi, kojący sen 250 metrów pod ziemią.

Choć czas trwania tej wycieczki wynosi cztery godziny, w rzeczywistości nie wiadomo, kiedy one mijają. Trasa jest bardzo interesująca i urozmaicona. Specjalną atrakcją jest przejazd podziemną kolejką. Fascynujące są tu także prezentacje multimedialne, które pomagają turystom wczuć się w klimat czasów świetności bocheńskiej kopalni. Największym skarbem tej wycieczki jest chyba przewodnik – prawdziwy fascynat kopalni i jej historii, który potrafi odpowiedzieć na każde pytanie. Widać, że ma rozległą wiedzę z wielu dziedzin, a jego opowieści są niezwykle ciekawe.

Jeśli będziecie mieć wolne popołudnie (oczywiście gdy minie zagrożenie koronawirusem), gorąco polecam Wam wybrać się do Bochni i pospacerować kopalnianymi korytarzami tworzącymi prawdziwy podziemny labirynt. Zapewniam, że warto.

Joanna Rupniewska

Kopalnia fot. Ł. Rupniewski

Kopalnia fot. Ł. Rupniewski

Kopalnia fot. Ł. Rupniewski

Chłopcy z SP 41 nie zapomnieli o marcowym święcie kobiet

W tym roku Dzień Kobiet w naszej szkole obchodziliśmy już 6 marca (8 marca wypadł w niedzielę). Chłopcy pamiętali o tym święcie, złożyli życzenia i wręczyli prezenty swoim koleżankom z klasy.

Niektórzy obdarowywali tulipanami, inni różnymi upominkami, np. każda dziewczynka z klasy 4a od kolegów klasowych otrzymała z tej okazji czerwoną bransoletkę i książkę pt. „Mariolka. Zwariowana powieść dla nastolatek” Katarzyny Dembskiej, którą Wydawnictwo Skrzat poleca jako powieść „pełną gagów sytuacyjnych, bardzo śmiesznych perypetii i absurdałnego humoru”.

Słodka akcja SU SP 41

fot. A. Tekieła

Dziewczynki z klasy 4a

fot. K. Tokarz

Ogromną niespodziankę wszystkim nauczycielkom i uczennicom SP 41 sprawili szkolni samorządowcy, częstując je tego dnia słodyczami.

Wielkie brawa dla nich za piękne życzenia i pyszne ciasteczka biszkoptowe znanej marki!

Drogie Czytelniczki, uśmiechajcie się do świata i niech świat uśmiecha się do Was każdego dnia!

Redakcja

Tulipany dla wszystkich naszych Czytelniczek od męskiej części zespołu redakcyjnego „Primo”

Dzień Kobiet

2020

Stopka redakcyjna

Adres redakcji:
30-836 Kraków
ul. Jerzmanowskiego 6
tel./faks: 12 658 43 28
e-mail: sp41@interia.pl

Wydawca: Szkoła Podstawowa nr 41
im. Jana Kochanowskiego w Krakowie

Redaktor naczelna: Krystyna Tokarz
Zastępca redaktor naczelnej: Joanna Rupniewska
Fotograf: Piotr Rosiecki
Operator kamery: Krzysztof Marchewka

Dziennikarze: Dominika Baciór, Barbara Bocheńska,
Izabella Boryczko, Wiktoria Bręclawska,
Inga Chylińska, Zofia Gramont, Alicja Kołodziej,
Katarzyna Kuza, Franciszek Kuźma,
Dominika Pietruszka, Michał Popielak,
Arleta Rozumek, Daniel Szota, Tomasz Wołoch